

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана економічного факультету
 /Роман ГРЕШКО/
від «02» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«МАКРОЕКОНОМІКА»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань:	07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Макроекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 03.04.2023 року, протокол № 3, та введеної в дію наказом ректора № 118 від 03.04.2023 р.

Розробник: **Бойда Світлана Василівна**, доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Бойда Світлана Василівна**, доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» і затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Завідувач кафедри Зоя ГАЛУШКА

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Голова методичної ради економічного факультету Роман ГРЕШКО

1. Мета навчальної дисципліни: розширення і закріплення розуміння здобувачами освіти основних понять сучасної економічної теорії, ознайомлення з базовими макроекономічними моделями, за допомогою яких аналізуються передумови, особливості та наслідки функціонування економіки на макрорівні, умовами рівноваги за поглядами різних вчених, проблемами короткотривалих і довготривалих наслідків економічної діяльності держави.

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Макроекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 – Управління та адміністрування.

Завдання вивчення навчальної дисципліни полягають у:

- поглибленні теоретичних знань з економічної теорії;
- визначенні та розумінні макроекономічних явищ та понять;
- опануванні методів макроекономічного моделювання та аналізу;
- використанні результатів макроекономічного аналізу для розробки, обґрунтування та реалізації заходів державного регулювання економіки.

2. Пререквізити: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Гроші і кредит». Математичною основою курсу є дисципліна «Вища математика».

3. Результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР23. Визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4.1 Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>МАКРОЕКОНОМІКА</u>											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	Вид підсумкового контролю
Денна	II	III	4,0	120	30	30	-	-	60	-	екзамен
Заочна	II	III	4,0	120	8	4	-	-	108	-	екзамен

4.2 Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усьо -го	у тому числі					
		л	п	л	інд	с.р.		л	п	л	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Макроекономічні показники та макроекономічне моделювання													
Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки Мета: розуміти предмет та особливості макроекономічного аналізу, знати функції макроекономіки, розрізняти методи макроекономічних досліджень.	10	2	2	–	–	6	10	–	–	–	–	10	

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків Мета: розуміти моделювання макроекономічного кругообігу, пояснювати суть і основні риси СНР, знати економічну суть ВВП як ключового макроекономічного показника, розрізняти методи розрахунку ВВП, знати інші макроекономічні показники на основі ВВП, розуміти взаємозв'язок між основними макроекономічними показниками та рахунками СНР.	10	4	4	–	–	2	10	2	1	–	–	7
Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції Мета: розуміти економічну природу сукупного попиту та сукупної пропозиції, знати нецінові фактори сукупного попиту, вміти пояснювати формування кривої сукупної пропозиції та нецінові фактори сукупної пропозиції, розуміти взаємодію сукупного попиту та сукупної пропозиції.	10	2	2	–	–	6	10	2	1	–	–	7
Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції Мета: характеризувати функції споживання і заощадження та їх недохідні фактори, розуміти суть інвестицій та фактори інвестування, знати економічну природу простого мультиплікатора витрат і його математичну інтерпретацію, розуміти модель взаємодії мультиплікатора-акселератора.	10	2	2	–	–	6	10	-	–	–	–	10
Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги Мета: розрізняти особливості ринку праці в класичній моделі, характеризувати рівновагу грошового ринку в класичній моделі та рівновагу товарного ринку в класичній моделі.	10	2	2	–	–	6	10	-	–	–	–	10

Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги Мета: розуміти суть і наслідки витратних моделей для двох секторної економіки, розрізняти моделі «витрати-випуск» і «вилучення-ін'єкції» в умовах трьох- і чотирьох секторної економіки, розуміти формування та зміст кривих IS і LM, характеризувати макроекономічну рівновагу в моделі IS-LM.	10	4	2	–	–	4	10	–	–	–	–	10
Разом за ЗМ1	60	16	14	–	–	30	60	4	2	–	–	54
Змістовий модуль 2. Економічна політика держави												
Тема 7. Фіскальна політика держави Мета: знати зміст, цілі та інструменти фіскальної політики, розрізняти види фіскальної політики, розуміти причини, види та джерела фінансування бюджетного дефіциту, характеризувати механізм функціонування державного боргу.	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
Тема 8. Монетарна політика Мета: характеризувати структуру банківської системи та роль окремих її елементів, знати грошові агрегати і розуміти формування пропозиції грошей, розуміти суть депозитного і грошового мультиплікаторів, характеризувати зміст попиту на гроші та рівновагу на грошовому ринку, знати види та інструменти грошово-кредитної політики.	10	2	2	–	–	6	10	1	1	–	–	8
Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання Мета: розуміти суть і структуру економічного циклу, ідентифікувати характер причин циклічного розвитку, знати види та особливості різних циклів, пояснювати основні напрямки та механізми антициклічної політики держави, характеризувати суть економічного зростання та основні способи його відображення, розрізняти кейнсіанську та неокласичну моделі економічного зростання.	10	4	4	–	–	2	10	2	–	–	–	8

Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика Мета: характеризувати суть та види інфляції, розрізняти основні показники інфляції, причини та наслідки інфляції, розуміти зв'язок інфляції та безробіття, знати суть та напрямки антиінфляційної політики.	10	2	4	–	–	4	10	-	1	–	–	9
Тема 11. Безробіття та політика зайнятості Мета: характеризувати типи, види і показники зайнятості, розуміти теорію зайнятості в ринковій економіці, знати економічну природу безробіття та його види, пояснювати соціально-економічну роль безробіття.	10	2	2	–	–	6	10	-	–	–	–	10
Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці Мета: характеризувати теорії міжнародної торгівлі та її наслідки, розрізняти методи регулювання зовнішньої торгівлі, розуміти економічний зміст валюти, валютних курсів, пояснювати валютну політику, характеризувати структуру і взаємозв'язок між рахунками платіжного балансу.	10	2	2	–	–	6	10	-	–	–	–	10
Разом за ЗМ 2	60	14	16	–	–	30	60	4	2	–	–	54
Усього годин	120	30	30	–	–	60	120	8	4	–	–	108

4.3. Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть год.	
		Д. ф.	З. ф.
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки 1. Предмет та особливості макроекономічного аналізу. 2. Функції макроекономіки, взаємозв'язок з економічною політикою. 3. Методи макроекономічних досліджень. 4. Історія розвитку макроекономічної думки.	2	-
2	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків (2.1) 1. Моделювання макроекономічного кругообігу. 2. Суть і основні риси СНР як основи макроекономічного рахівництва. 3. Валовий внутрішній продукт як ключовий макроекономічний показник, рахунками СНР. 4. Способи розрахунку ВВП. (2.2) 1. Макроекономічні показники на основі ВВП. 2. ВВП та економічний добробут. 3. Взаємозв'язок між основними макроекономічними показниками та рахунками СНР. 4. Динаміка основних макроекономічних показників в Україні.	4	1
3	Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції 1. Економічна природа сукупного попиту. Нецінові фактори сукупного попиту. 2. Формування кривої сукупної пропозиції. Нецінові фактори сукупної пропозиції. 3. Взаємодія сукупного попиту та сукупної пропозиції. 4. Кейнсіанська та класична інтерпретація кривої сукупної пропозиції.	2	1
4	Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції 1. Функції споживання і заощадження та їх недохідні фактори. 2. Інвестиції та фактори інвестування. 3. Сутність простого мультиплікатора витрат. Математична інтерпретація мультиплікатора витрат. 4. Мультиплікативний вплив сукупних витрат на ВВП. 5. Модель акселератора. Модель взаємодії мультиплікатора-акселератора. 6. Теорії споживання. Практичне застосування витратних моделей.	2	-
5	Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги 1. Передумови й еволюція класичної моделі макроекономічної рівноваги. 2. Ринок праці в класичній моделі. 3. Рівновага грошового ринку в класичній моделі. 4. Класична модель рівноваги товарного ринку.	2	-
6	Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги (6.1) 1. Загальна характеристика концепції взаємоперетворення витрат і доходів. 2. Суть і наслідки витратних моделей для двох секторної економіки. 3. Моделі «витрати-випуск» і «вилучення-ін'єкції» в умовах трьох- і чотирьох секторної економіки. (6.2) 1. Формування та зміст кривої IS. 2. Формування та зміст кривої LM. 3. Макроекономічна рівновага в моделі IS-LM. 4. Застосування моделі IS-LM для аналізу економіки України.	2	-

7	Тема 7. Фіскальна політика держави 1. Зміст, цілі та інструменти фіскальної політики. 2. Види фіскальної політики та механізм їхнього впливу. 3. Причини, види та джерела фінансування бюджетного дефіциту. 4. Механізм функціонування державного боргу. 5. Економічна роль фіскальної політики. 6. Механізм функціонування державного боргу в Україні.	2	-
8	Тема 8. Монетарна політика 1. Структура банківської системи та роль окремих її елементів. 2. Грошові агрегати і пропозиція грошей. Депозитний і грошовий мультиплікатори. 3. Попит на гроші та рівновага на грошовому ринку. 4. Цілі та види грошово-кредитної політики. Інструменти грошово-кредитної політики. 5. Економічна роль монетарної політики. Особливості реалізації грошово-кредитної політики в Україні.	2	1
9	Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання (9.1) 1. Суть і структура економічного циклу. 2. Класифікація та характер причин циклічного розвитку. 3. Види та особливості різних циклів. 4. Основні напрямки та механізми антициклічної політики держави. 5. Основні теорії циклічності економічного розвитку. (9.2) 1. Суть економічного зростання та основні способи його відображення. 2. Фактори та наслідки економічного зростання. 3. Вихідні передумови моделювання економічного зростання. Кейнсіанська та неокласична моделі. 4. Неокласична модель економічного зростання Солоу.	4	-
10	Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика 1. Суть та види інфляції. 2. Основні показники інфляції. Причини та наслідки інфляції. 3. Інфляція та безробіття. 4. Суть та напрямки антиінфляційної політики. 5. Розвиток інфляційних процесів та антиінфляційна політика в Україні.	4	1
11	Тема 11. Безробіття та політика зайнятості 1. Типи, види і показники зайнятості. 2. Теорія зайнятості в ринковій економіці. 3. Економічна природа безробіття та його види. 4. Соціально-економічна роль безробіття. Нерівномірність розподілу доходів. 5. Державне регулювання зайнятості і макроекономічна роль соціальної політики.	2	-
12	Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці 1. Теорії міжнародної торгівлі та її наслідки. 2. Роль і методи регулювання зовнішньої торгівлі. 3. Валюта, валютні курси і валютна політика. 4. Структура і взаємозв'язок між рахунками платіжного балансу. 5. Модель Мандела-Флемінга. 6. Особливості зовнішньоекономічної політики України. Цілі сталого розвитку України на період до 2023 року.	2	-

4.4. Самостійна робота студента

№	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1	Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки. 1. Історія розвитку макроекономічної думки.	6	10
2	Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Характеристика основних рахунків СНР. 2. Динаміка основних макроекономічних показників в Україні.	2	7
3	Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції. 1. Кейнсіанська та класична інтерпретація кривої сукупної пропозиції.	6	7
4	Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції. 1. Теорії споживання. 2. Практичне застосування витратних моделей.	6	10
5	Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги. 1. Передумови й еволюція класичної моделі макроекономічної рівноваги.	6	10
6	Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги. 1. Загальна характеристика концепції взаємоперетворення витрат і доходів 2. Застосування моделі IS-LM для аналізу економіки України.	4	10
7	Тема 7. Фіскальна політика держави. 1. Економічна роль фіскальної політики. 2. Механізм функціонування державного боргу в Україні.	6	9
8	Тема 8. Монетарна політика. 1. Особливості реалізації грошово-кредитної політики в Україні.	6	8
9	Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання. 1. Основні теорії циклічності економічного розвитку.	2	8
10	Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика. 1. Розвиток інфляційних процесів та антиінфляційна політика в Україні.	4	9
11	Тема 11. Безробіття та політика зайнятості. 1. Державне регулювання зайнятості і макроекономічна роль соціальної політики.	6	10
12	Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці. 1. Особливості зовнішньоекономічної політики України.	6	10

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Макроекономіка» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання індивідуального завдання у вигляді есе або реферату та презентації результатів виконаного завдання. В цілому результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях.

4.5 Індивідуальні завдання та ІНДЗ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студента (ІНДЗ) є видом позааудиторної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу. ІНДЗ виконується за власною ініціативою, бажанням студента, крім обов'язкових видів контролю. Студенти самостійно обирають тему ІНДЗ за тематикою курсу. Виконання ІНДЗ дає можливість студентам отримати додаткові бали (до 10 балів) з метою поліпшення результатів поточного контролю або отримання оцінки за підсумковим контролем автоматично.

№	Назва теми для ІНДЗ
1.	Сутність і роль заощаджень в умовах ринкової економіки.
2.	Проблеми інноваційного розвитку України в умовах реформування економіки.
3.	Розподіл доходів і економічна ефективність суспільства.
4.	Чинники досягнення макроекономічної рівноваги.
5.	Тенденції в нагромадженні капіталу і зростання інвестиційної активності.
6.	Основні напрямки державного регулювання економіки України в сучасних умовах.
7.	Основні тенденції та чинники економічного зростання в Україні.
8.	Державна політика регулювання зайнятості.
9.	Проблеми і перспективи мінімізації безробіття.
10.	Механізм функціонування ринку праці.
11.	Фіскальна політика як засіб стабілізації економіки.
12.	Теоретичні засади регулювання міждержавного руху капіталів.
13.	Становлення і розвиток грошово-кредитної системи України.
14.	Циклічність економічного розвитку України.
15.	Оптимізація валютно-курсової політики в Україні.
16.	Макроекономічна модель зростання в рамках природноресурсних обмежень.
17.	Шляхи поліпшення інвестиційного клімату в Україні.
18.	Підвищення ролі банківської системи в економічній стабільності.
19.	Система регулювання грошового обігу.
20.	Роль заощаджень населення у трансформації економіки.
21.	Монетарна і фіскальна політика у стратегії економічного зростання.
22.	Фінансові методи активної соціальної політики.
23.	Бюджетний дефіцит у макроекономічній стабілізації.
24.	Проблеми і перспективи України у міжнародній торгівлі.
25.	Бюджетна система України та напрямки її розвитку.
26.	Напрями та проблеми інтеграції України у світовий економічний простір.
27.	Конкурентоспроможність української економіки: орієнтири макрополітики в кризових умовах.
28.	Макроекономічні показники та їх вплив на доходи та видатки бюджету.

5. Методи навчання, форми та методи оцінювання

У викладанні курсу використовуються такі освітні технології:

1. Лекції з використанням презентацій та інших візуальних засобів для кращого засвоєння матеріалу.

2. Групові та індивідуальні завдання з аналізу реальних ситуацій в економіці держави, що сприяють розвитку навичок командної роботи та співпраці.

3. Використання таких технологій, як платформа MOODLE та інші інтерактивні платформи навчання, неформальні курси, що сприяють підтримці навчання макроекономіки. Вони дозволяють студентам мати доступ до матеріалів у будь-який час, виконувати завдання та поглиблювати свої знання.

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- лекція-візуалізація;
- проблемна лекція;
- семінар-дискусія;
- семінар-діалог;
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;
- робота з тестами;
- проектна діяльність з використанням мультимедіа;

- ділові ігри;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, контрольна робота) відповідь студента.

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Методами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- фронтальне опитування;
- індивідуальне опитування;
- презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних);
- есе;
- розв'язування практичних завдань;
- тестування;
- модульні контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Політика академічної доброчесності.

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об'єктивно оцінені викладачем. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання чужих ідей, розробок, тверджень.

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни – участь у неформальній/інформальній освіті

Відповідно до положення «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та рішення кафедри допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів (додатково 10 балів до підсумкової оцінки) при наявності сертифіката (свідоцтва тощо), отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем, охоплених змістовим наповненням курсу.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу;

- використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;
- **при виконанні письмових завдань:** повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків відповідно до норм чинного податкового законодавства; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної економічної ситуації або проблеми.

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 здобувач освіти набирає при поточних видах контролю і 40 – у процесі підсумкового виду контролю (екзамен).

Структура екзаменаційного білета з дисципліни «Макроекономіка»:

- Теоретичне питання – 10 балів;
- Два тести з поясненнями – всього 6 балів;
- Формула з поясненням – 4 бали;
- Визначення чотирьох термінів з глосарію – всього 8 балів;
- Графічне зображення – 6 балів;
- Задача – 6 балів.

Разом – 40 балів.

Після підготовки здобувачем конспекту відповіді та розв'язання практичних завдань відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також екзамен може бути проведений у письмовій формі.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка	Характеристики
A (90 – 100)	Всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни. Студент засвоїв теоретичні засади навчальної дисципліни, специфіку практичних і тестових завдань. Глибоко знає основну літературу, а також періодичні джерела та електронні ресурси. Ознайомився з додатковою літературою, рекомендованою програмою. Вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою. Системно інтерпретує програмний матеріал. Дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання. Демонструє навички аналітичного мислення.
B (80-89)	Студент показав повні і достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності. Успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без істотних зауважень.

C (70-79)	Студент опрацював основну літературу, рекомендовану програмою, а також додаткову літературу. Засвоїв основні завдання і методи курсу. Вміє використовувати на практиці програмні завдання, розв'язувати тестові завдання. Проте, наявні певні неточності, помилки.
D (60-69)	Продемонстровано знання лише базового програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю. Програмний матеріал викладається ним непослідовно із суттєвими неточностями та помилками у формулюванні наукової термінології. Знання суміжних дисциплін та новітніх наукових даних з навчальної дисципліни є слабкими. Допускає неточності, помилки при розв'язанні задач і тестів.
E (50-59)	Недосконало і неповно дає відповіді на теоретичні питання дисципліни і розв'язує практичні завдання з суттєвими помилками, частково, але володіє необхідними знаннями для виправлення помилок під керівництвом викладача. Не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
FX (35-49)	Не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни. Допускає грубі помилки у відповідях. Не вміє вирішувати передбачені програмою практичні завдання або допускає принципові помилки у їх виконанні.
F (1-34)	Має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки. Показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

7. Рекомендована література

Основна

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник : у 2 кн. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Львів : Априорі, 2020. Кн. 1. 123 с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2010. 550 с.
3. Білецька Л., Савич В., Білецький О. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. Київ : ЦУЛ, 2019. 688 с.
4. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка: Навч. Посіб. К.: Центр учбової літератури, 2021. 672 с.
5. Економіка: практикум з економічної теорії, історії економіки та економічної думки, мікро- та макроекономіки. За ред. З.І. Галушки, Г.М. Поченчук. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. Ю. Федьковича. 2022. 368 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4469>
6. Макаренко М.І., Семененко Т.О., Петрушенко Ю.М. Макроекономіка: підручник. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.

7.2 Додаткова

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі. К.: Основи, 2001. 670 с.
2. Бойда С.В. Тенденції формування споживчого попиту домогосподарств у сучасних умовах. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. № 12.
<https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-12-9506>
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8872>
3. Васильченко В.С. Державне регулювання зайнятості: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2003. 252 с.
4. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: С. В. Бойда, М. І. Колосінська, С. І. Белей. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1091>

5. Макроекономіка: базовий курс: навчальний посібник/ І.Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко/ К.:КНЕУ, 2016. 254 с.
6. Менк'ю Г.Н. Макроекономіка: Підручник / Грегорі Н. Менк'ю. К.: Основи, 2000. 588 с.
7. Мікро- та макроекономіка. Практикум: навчальний посібник для студентів освітнього ступеня – бакалавр/ уклад. О.І. Андрусь. Київ: КІП ім. Ігоря Сікорського, 2023. 146 с. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/11e732dd-6821-455b-b741-0c42fe49d474/content>
8. McConnell C., Brue S., Flynn S. Economics: principles, problems and policies. 22nd edition. Boston: McGraw-Hill Education, 2020. 960 p.
9. Yaskal, O., Yaskal, I., Kolosinska, M., Boyda, S. (2021) The Informal Employment – Factors and Public Policies for Its Limitation, *Ікономически изследвания*, Vol. 30, Issue 2, p. 56-73. URL: https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2021/2021-2/4_Yaskal.pdf
<https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1082>

8. Інформаційні ресурси

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1359>

1. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <https://mof.gov.ua/uk>.
5. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua>.
6. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>.
7. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/>
8. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
11. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий контроль (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МКР	T8	T9	T10	T11	T12	МКР		
4	4	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4	6		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.